

Knjiga o Juditi – paradigma za čitanje SZ

Slaba, a snažna *Judita – spasiteljica*

- ❖ Bog spašava svoj narod rukom udovice
- ❖ 16 poglavlja na grčkom ο יהודית *j^ehûdît*
- ❖ hrvatska povijest: Marulić, Gavran

Priprava spasenja

- *Kako ulazi u Bibliju (8,1.9)?*
- “Čula je” – žena koja sluša (8,1.9)
 - Odgovor na krik naroda Bogu (7,19.29)
- Tek u Jdt 8 = u pozadini
- Kći Merarijeva (8,1; 16,6)
 - potrebna zaštite
- Udovica! – bez muža
 - Posebna skrb Božja
 - Bogu posvećena, do smrti (16,22)
- Asketski živi, na glasu (8,8),
 - do koje dobi (16,23)?
- Doživjela preko 100 (16,23)

Priznat autoritet

- Pristup glavarima u 8,10.14.24?
 - Doziva ih po sluškinji (8,10)
 - “braćo!” (14.24)
 - Poučava ih (8,12.26)
 - “postavljate se iznad Boga” (12)
 - Abraham i Jakov bili na kušnji (26)
- Što traže glavari (8,31):
- Zagovor: “Moli za nas!” (31)
- Judita najavljuje *Božje* djelo (8,33):
- Mojom rukom spas Izraelu (33)
 - “Ojačaj moju ruku!” (9,9.10)

Iskonska bitka

- “Nabukodonozor” – šifra (1,7)
 - kralj Asiraca, u Perziji, s grč. pokrajinom
 - koji vlada i nad Damaskom (Aram)
- Titula u 2,5? Protivnik u 1,13?
 - “gospodar sve zemlje” (2,5)
 - Rat s Arpakšadom (1,13 usp. Post 10,22)
- Nakana u Jdt 2,3:
 - uništenje svih nepokornih (2,3)
 - ili uništenje ili čašćenje Nabukodonozora (3,8)
– usp. Iz 14,12: svjetlonoša
- Betulija (8,11 itd.)
- [betula] djevica (Šimunova sestra Jdt 9,2 usp. Post 34),
[bet-El] dom Božji

Judejci na udaru

- **Betulija ključna za obranu (4,6s)**
 - obnovljeni žrtvenik (4,12)
 - u pokorničkom odijelu (4,12)
- **Ahior Amonac u 5,5-17:**
- **nudi taktiku napadačima**
 - biblijska povijest
- **Holofernov odgovor u 6,2-9?**
 - Negativan (6,5):
 - bjegunci iz Egipta (6,5)
 - Ahior izgnan u Betuliju (6,10)
- **Betulija opkoljena (7,19)**
 - želi se predati za 5 dana (7,31; 8,9)

Božja pobjeda

- **Judita zadivljuje ljepotom 10,7.14.19.23**
 - Izraelci (10,7)
 - Asirske straže (14)
 - ispred i u šatoru (19.23)
 - Holofernu srce lupa (12,16)
- **Judita zadivljuje mudročću (11,20s)**
 - Asur: “nema ravne u pameti” (11,21)
 - Izrael: Od mladosti mudrost (σοφία 8,29)
 - Zna za Holoferna (10,13) i Ahiora (11,9)
- **Dovitljiv govor Holofernu (11,5-19), slažu se (16.22)**
- **Bog me je poslao (16) – Bog te je poslao (22)**
- **Bog će mojom rukom izvesti svoje djelo (12,4)**

Judita – moliteljica

- *Prije djela u Jdt 9?*
- molitva – kako 9,1; 10,2; kada 9,1?
 - Ničice, u liturgijsko vrijeme
 - Odgovor na molbu glavarova
 - Priprava za akciju
- *Iz tabora svake noći (12,8):*
- na molitvu (12,8)
- *Prije udarca (13,4s.7):*
 - “Bože svrni pogled na djelo ruku mojih” (13,4s)
 - “Ojačaj me danas” (7)
- = dvaput moli

- *Koliko puta udara (13,8)?*
- dvaput (8) – snaga Božja
 - Zlo u korijenu, samu glavu
 - Njegovim oružjem
- *napadači u 14,3; 15,2s?*
- bježe (14,3; 15,2s) – rat Gospodnji

Zahvala Bogu

- *Poziv Juditin 3x u 13,14:*
- **Hvalite Boga! 3x (13,14)**
 - *Tko je i kako hvali u 15,8.10?*
- **Jeruzalem (8): “rukou svojom sve si to učinila” (15,10)**
 - **Voditeljica u hvali u 15,14:**
- **Judita pjeva, narod prihvaća (15,14)**
 - “Slavite Boga” (16,1)
 - “Svlada rukou jedne žene” (16,5)
- *Juditina slika o Bogu u 9,7; 16,2?*
- **κύριος koji *mrvi, dokončava* ratove (9,7; 16,2)**
– drobi, razbija, konflikte pretvara u prah

